

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 20 listopada 2013 r.

Poz. 4003

UCHWAŁA NR XXIV.184.K.2013 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 13 listopada 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXXVIII/508/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 10 października 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych, szkół podstawowych i gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113) uchwała się, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność: - § 4 ust. 2 zdanie drugie i trzecie, tj.: „Korekty udzielonej dotacji dokonuje się według stanu na dzień 30 czerwca i 30 listopada, z wyrównaniem od 1 stycznia danego roku budżetowego. Kwota nadpłaty lub niedopłaty zostaje skorygowana w ramach części dotacji należnej w miesiącu, po którym korekta została dokonana”, - § 6 ust. 2, - § 8 ust. 2 wraz z załącznikiem nr 5, - § 8 ust. 4, ust. 5, - § 8 ust. 7 w części dotyczącej wyrażenia: „Wzór rozliczenia kwartalnego stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały” wraz z załącznikiem nr 3, - § 8 ust. 8 wraz z załącznikiem nr 4, - § 8 ust. 9 i ust. 10 uchwały Nr XXXVIII/508/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 10 października 2013 r. sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych, szkół podstawowych i gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Rada Miasta Kołobrzeg działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 90 ust. 1, 2a, 2b, 2d i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2013 r., poz. 827, ze zm.) w dniu 10 października 2013 r. podjęła uchwałę Nr XXXVIII/508/13 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych, szkół podstawowych i gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania, która wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Oddział Zamiejscowy w Koszalinie w dniu 17 października 2013 r. Realizując czynności nadzorcze w dniu 30 października 2013 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wstępnie zbadało uchwałę i stwierdziło, że zachodzą wątpliwości, co do zgodności z prawem następujących zapisów przedmiotowej uchwały: 1) w § 4 ust. 2, który określa, że w przypadku zmiany ustalonego planu w budżecie wydatków bieżących dla przedszkoli publicznych, dokonuje się korekty udzielonej dotacji dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego według stanu na dzień 30 czerwca i 30 listopada, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia roku, którego dotacja dotyczy - postanowienie takie w ocenie organu nadzoru jest niezgodne

z art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ponieważ dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują od dnia dokonania zmiany planu wydatków bieżących w budżecie dla przedszkoli publicznych; 2) w § 6 ust. 2 postanowiono uzależnić kwotę zwiększenia dotacji dla szkoły z tytułu zwiększenia liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju w trakcie roku budżetowego, od porozumienia z gminą i po dokonaniu zmian w budżecie - Kolegium Izby stwierdziło, iż sformułowanie art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty - „tryb udzielania” - ma znaczenie bardziej techniczne, nie może zaś obejmować ograniczenia prawa do dotacji, które musi wynikać z wyraźnych norm prawnych; podstawą do wprowadzenia zapisów ograniczających prawo do dotacji może być wyłącznie przepis ustawowy bądź też akt wydany na podstawie i w granicach delegacji ustawowej; kwestie dotyczące podstaw wstrzymywania dotacji nie wchodzą w zakres upoważnienia ustawowego określonego art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty (wyrok WSA w Kielcach z dnia 10 marca 2009 r. II SA/Ke 30/2009); powyższe stanowisko potwierdzone zostało także przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, w wyrażeniu, iż „dotacja dla uczniów niepełnosprawnych przysługuje od momentu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności” (pismo z 29.10.2013 r., Nr DAP/WA/RK/337/16/13); 3) w § 8 ust. 2 w przypadku uczniów przedszkoli i punktu przedszkolnego przyjętych spoza gminy ustanowiono wymóg załączenia do informacji o faktycznej liczbie uczniów w załączniku nr 5 pt. „Oświadczenie” rodzica lub opiekuna prawnego, obowiązku wskazania imienia i nazwiska rodzica lub opiekuna prawnego, imienia i nazwiska dziecka, stałego adresu zameldowania dziecka i miejsca jego zamieszkania; podobnie wyszczególniono konieczność podania liczby uczniów wskazując inne gminy w części III punkt 1 i punkt 2 załącznika nr 1 „Wniosek o udzielenie dotacji...” oraz załącznika nr 2 „Informacja o aktualnej liczbie uczniów...” - Kolegium stwierdza, iż przepisy art. 80 ust. 3e i art. 90 ust. 3e ustawy o systemie oświaty stanowią, że organy JST, o których mowa w ust. 2-3b i odpowiednio ust. 1a-3b, mogą kontrolować prawidłowość wykorzystania dotacji przeznaczonych szkołom i placówkom z budżetów tych jednostek; w myśl przepisów: odpowiednio art. 80 ust. 3g i art. 90 ust. 3g organy, o których mowa w ust. 3e, w związku z przeprowadzeniem kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przez szkoły i placówki mogą przetwarzać dane osobowe; zatem ustawowo dopuszczona możliwość gromadzenia i przetwarzania danych osobowych uczniów szkół i placówek dotyczy jedynie sytuacji związanych z przeprowadzeniem kontroli prawidłowości i wykorzystywania dotacji przez szkoły i placówki; zamieszczenie takich danych we wniosku i w informacji nie mieści się w ramach prowadzonej kontroli, stąd przetwarzanie danych osobowych poza prowadzoną kontrolą nie znajduje upoważnienia ustawowego w przepisach art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, jak również w przepisach innych ustaw - stanowisko takie znajduje również potwierdzenie w wyroku WSA w Gdańsku o sygn. ISA/Gd 245/12 z dnia 15 maja 2012 r.; reasumując Kolegium stwierdza, że dane wskazane w „oświadczeniu” na tym etapie procesu przyznawania dotacji nie są niezbędne, gdyż zawierają się w załączniku nr 1 i nr 2 do badanej uchwały; 4) w § 8 ust. 4 postanowiono, że w okresie przerwy wakacyjnej, tj. w lipcu i sierpniu do obliczania dotacji przyjmuje się liczbę uczniów uczęszczających do szkoły w czerwcu danego roku kalendarzowego - zapis ten jest sprzeczny z powołanymi wyżej art. 80 ust. 3c i art. 90 ust. 3c cyt. ustawy o systemie oświaty; przepisy te nie przewidują przyjęcia dla miesięcy wakacyjnych - lipiec, sierpień - innej podstawy udzielenia dotacji niż faktyczna, rzeczywista liczba uczniów szkoły lub przedszkola; 5) w § 8 ust. 5 ustalono wstrzymanie dotacji w przypadku utraty ważności wpisu do ewidencji szkół niepublicznych, do czasu aktualizacji lub w przypadku nie przekazania rozliczenia dotacji organowi dotującemu - zapisy te są sprzeczne z powołanymi wyżej art. 80 ust. 3c i art. 90 ust. 3c cyt. ustawy o systemie oświaty; przepisy te stanowią, że dotacje dla podmiotu dotowanego są przekazywane w 12 częściach, w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, na rachunek bankowy szkoły lub placówki; ustawa o systemie oświaty nie uzależnia więc przekazania dotacji od sporządzenia i przedłożenia organowi dotującemu sprawozdania za jakiegokolwiek okres; nie przewiduje również możliwości wstrzymania przekazywania dotacji z jakiegokolwiek innego powodu; 6) w załączniku nr 3 „Rozliczenie wykorzystania dotacji...” wprowadzonym w § 8 ust. 7 uchwały i załączniku nr 4 „Sprawozdanie z wykorzystania dotacji” wprowadzonym w § 8 ust. 8 uchwały zobowiązano dotowane podmioty do szczegółowego wyodrębnienia rodzajów wydatków bieżących - takie ustalenia nie znajdują uzasadnienia w przepisach ustawy o systemie oświaty, gdzie wyraźnie wskazano obowiązek wykorzystania dotacji wyłącznie na wydatki bieżące przez szkoły i placówki oświaty, nie wymagając takiego uszczegółowienia w rozliczeniu dotacji; podstawą udzielenia dotacji jest wyłącznie liczba uczniów (planowana lub faktyczna); 7) w § 8 ust. 9 i ust. 10 postanowiono zobowiązać szkołę do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków finansowych otrzymywanych na realizację zadania - stanowi to przekroczenie upoważnienia ustawowego określonego w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, który daje Radzie Miasta kompetencję określenia trybu udzielania i rozliczenia dotacji, trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczenia dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania oraz termin i sposób rozliczenia dotacji; w wstępnej ocenie Kolegium zapis ten może zbyt daleko ingerować w działalność

podmiotów otrzymujących dotację, gdyż obowiązki prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej uregulowane zostały w odrębnych przepisach; ustawodawca tylko w odniesieniu do określonych typów dotacji przewidział konieczność wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji - przykładowo: a) w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013, poz. 330, ze zm.) w postanowieniu art. 2 ust. 1 pkt 7 określono, iż przepisy tej ustawy stosuje się do „jednostek nie wymienionych w pkt 1-6, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane”, b) w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, ze zm.) w art. 16 ust. 5 określono, iż „Organizacja pozarządowa, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane są zobowiązane do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy, o której mowa w ust. 1”, - regulacja tego typu w ustawie o systemie oświaty nie występuje. W związku z powyższym, Kolegium wszczęło postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały we wskazanej części, a o wszczętym postępowaniu powiadomiło Przewodniczącego Rady Miasta Kołobrzeg pismem z dnia 4 listopada br. (znak: K.0010.484.JW.2013). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 13 listopada 2013 r. ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień. W posiedzeniu Kolegium w dniu 13 listopada 2013 r. nie uczestniczył przedstawiciel Miasta Kołobrzeg. Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 13 listopada 2013 r. ostatecznie zbadało uchwałę Nr XXXVIII/508/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 10 października 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, punktów przedszkolnych, szkół podstawowych i gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania. Kolegium stwierdziło, że opisane w piśmie z dnia 4 listopada 2013 r. (znak pisma: K.0010.484.JW.2013) uchybienia stanowią istotne naruszenie prawa, skutkujące w myśl art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzeniem nieważności zapisów przedstawionych w sentencji niniejszej uchwały. Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski